

In association with

Advays fō Coronavirus (di smol smol tumbu we de gi Covid19)

KRIO

Dis advays kōmōt di NHS wēlbōdi advays ēn fō no mō, ēn na advays fō
ēnibōdi na di UK, ilék yu kōmōt ɔda kōntri.

Version 5 [01.06.2020]

Translated by:

Wetin de insay

Advays fō Coronavirus (di smol smol tumbu we de gi Covid19)

Us pipul dēn de fō denja pas bay dis coronavirus?

Aw yu fō protēkt yusef we yu de fō denja from di coronavirus

Advays fō avoyd pipul, fō famili dēn we sōntem dēn get coronavirus

Aw lōng a fō fala di advays fō avoyd pipul dēn?

Ustēm a fō kōl NHS 111?

Aw a fō kōl NHS 111?

Wetin get fō apin we a de wōri bōt mi pepa dēn?

Wetin a kin du fō ep stop di Coronavirus fō prēd?

Advays fō Coronaviruſ (di smol smol tumbu we de gi Covid19)

COVID-19 na nyu sik we kin afekt yu lōng en wetin yu de tek yuz blo. Di sik de kōmōt frōm wan smol smol tumbu we dēn kōl coronavirus.

Olman fō du wetin dēn ebul fō du fō lef na os fō ep stop dis coronavirus fō prēd.

Dis kin get fō du wit olman, iléksef i big o smol, ilék yu nō si sayn se yu get di coronavirus o yu nō get oda wēlbōdi prōblem.

Yu kin lef yu os cōmōt we:

- yu de go na shop dēn we dēn dōn grimek dēn opin fō bay bay tin dēn lek it en mēresin, en fō gēda tin dēn we yu bin bay fō Intanet o fon
- fō mek eksasayz (we yu de insay Ingland, fō pas tem na do), mek shō se yu de 2 mita fa frōm oda pipul we nō de insay yu os
- fō yu wēlbōdi biznes, fō gi blōd, fō avōyd skrap o sik, rōnawe frōm denja, o kia en ep pōsin we nō ebul kia fō insef
- fō gō wok, bōt nō cōmōt we yu nō ebul wok frōm yu os

If yu get:

- fīva, we yu chēst o yu bak de fil wam
- we yu get wan nyu kōf we de pan yu ɔltēm, i nō de gri lef
- we yu nō ebul tes o smel igen, o yu tes en smel dōn de chenj en nō de nōmal igen

Yu fō lef na os en fala di "[advays fō avōyd pipul dēn, fō famili dēn we sōntēm dēn get coronavirus](#)".

We wi de gēda na do, wi get say we wi fō stop am:

- we yu de fō **Ingland** en **Nōtan Ayriland**, dēn kin alaw yu fō mitōp wit 6 pipul we nō kōmōt yu os
- we yu de fō **Wales**, pipul frōm 2 difrēn os dēn kin mitōp nia dēn os (insay 5 mayl dēn)
- we yu de fō **Skōtland**, pipul frōm 2 difrēn os dēn kin mitōp we yu nō pas 8 pipul dēn
- we wi de kam fō gēda wi fō de na do o insay wi yon kōmpawnd nōmō, en de 2 mita fa frōm oda pipul dēn.

I de imōtant fō mek yu fala dis advays, if yu nō do am dēn kin mek yu pe.

Sōntēm di polis, ɔfisa we kōntrol pepa dēn, en dēn sojaman go de kōntrol fō mek pipul obe di lō, en fō mek shō se tin fō it en oda imōtant tin dēn go rich pipul we nō get pōsin fō ep dēn.

Dis coronavirus dōn mek dēn lef fō sōm tem fō mek pōsin we de bel go ripōt na di ɔfisa we kōntrol pepa dēn. Yu go get wan tēks mēsej we go sho yu di nēks tem we yu get fō go ripōt. Fō no mō bōt di chenj dēn we go apin fō di program fō protēkt pipul we rōn kōmōt oda kōntri dēn, fō go na di wēbsayt we na:
<https://www.refugeecouncil.org.uk/latest/news/changes-to-home-office-asylum-resettlement-policy-and-practice-in-response-to-covid-19/>

Us pipul dən de fo denja pas bay dis coronavirus?

Coronavirus kin mek ənibodi sik sirios wan, bòt sòm pipul de pan denja pas dən kɔmpin dən. Fo egzampul, sɔntem yu de fo denja from coronavirus we yu:

dən du ɔpreshon fo chenj wan pat pan yu bədi fo ɔda wan

yu de tek sòm kayn tritmənt fo kansa

yu get bləd o bon midul kansa, lək leukaemia

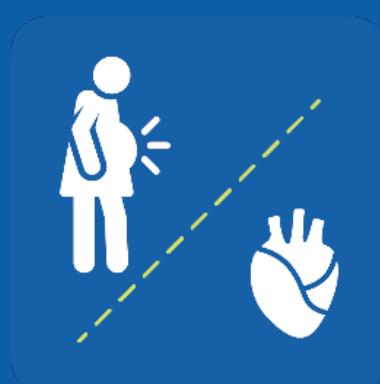
yu get sirios prɔbləm wit yu ləng, lək sik we go ambəg aw yu de blo (cystic fibrosis o asthma)

yu get sik we i de mek am de izi fo le yu get sik we de prəd

yu de tek məresin we de mek yu bədi wik

if yu na bəle uman en yu get wan sirios prɔbləm wit yu at

If yu fil se yu de pan wan dən grup dən we wi dən tòk bòt ɔp en yu no bin get eni ləta from yu wəlbədi tim o yu dəktə no əva kəl yu bay **Sənde, 29 Mach 2020**, yu fo tel yu dəktə o di men pɔsin we de kia fo yu na di ospitul. If yu no get dəktə, yu fo kəl DOTW UK fo səpət: **0808 1647 686** (di kəl na fri) o imel **clinic@doctorsoftheworld.org.uk**

Aw yu fo protekt yusef we yu de fo denja from di coronavirus

We yu sho sayn se yu get di sik COVID-19 lek nyu kof we de pan yu oltem, i no de gri lef o fiva, aks fo welbodi advays wit di NHS 111 Intanet coronavirus savis o kol NHS 111. No westem fo kol, du am fo di tem yu get di sayn se yu get di sik.

If yu de fo denja fo sik sirios wan from coronavirus, oda tin den de fo mek yu du fo mek yu no get am.

Den wan ya kin bi:

- lef na yu os, yu no fo komot fo go bay bay na makit o bay meresin
  - we yu de **England** en **Nutan Ayriland**, yu kin de na do wit pipul from yu yon os, o we yu de wangren, wit 1 posin from oda os – bot fo de 2 mita fa from den
  - we yu de fo **Wales**, yu kin komot fo du eksasayz – bot fo de 2 mita fa from oda pipul den
- no jeyu o geda wit pipul den (dat wan min wit wi padi den o wi famili den fo insay os)
- if i de posibul, yu fo de fa from oda pipul na yu os bay 2 mita (6 fit)
- avydyd fo de nia pipul we no wel o we sho sayn sey den get di coronavirus sik

Aks yu padi den, famili den o neba den fo bay bay na makit en bay meresin fo yu. Den fo lef den tin den na do.

We yu nid ep fo get important tin den lek it, yu ebull rejista fo get coronavirus soppot.

- We yu de fo **England**: <https://www.gov.uk/coronavirus-extremely-vulnerable>
- We yu de fo **Nutan Ayriland**: <https://www.adviseni.net/eform/submit/covid-support-referral>
- We yu de fo **Skotland**, kol 0800 111 4000
- We yu de fo **Wales**, yu go no mo from di leta we den sen yu

Rid ol di advays aw fo protekt yusef if yu de na denja from coronavirus na GOV.UK.

<https://www.gov.uk/government/publications/guidance-on-shielding-and-protecting-extremely-vulnerable-persons-from-covid-19>

Advays fo avoyd pipul, fo famili dən we səntəm dən gət coronavirus

No go wok, skul, dəktə ɔpreshon,
farmacy ɔ ospitul

Yuz difren ples dən (tɔylet,
kichin), ɔ klin dən afta pəsin dən
yuz am.

Avoyd fo de nia pipul

Aks pəsin fo briŋ it ən məresin fo
yu

No wəlkəm strenja fo yu os

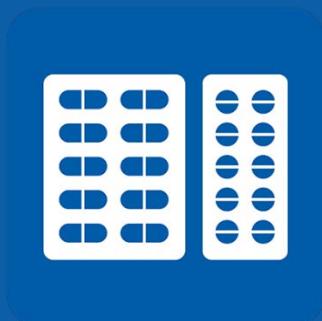
Yu fo slip yu wangren fo di bed,
if i pəsibul

Was yu an dən ɔltəm

Drink bəku bəku wata

Tek paracetamol fo ep wit əni
sayn se yu dən sik

No westəm fo aks fo wan coronavirus test we yu de sho sayn se yu gət di sik (yu fo du di test insay 5 dez):
<https://www.nhs.uk/ask-for-a-coronavirus-test>. Yu go nid fo gi yu fon nəmba ən gət fon we de wok fo le
dən sen yu di test pepa lək təks məsej.

Fo no mə go na di websayt: <https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-stay-at-home-guidance>

Aw lɔŋ a fɔ fala di advays fɔ avɔyd pipul dən?

- Ənibɔdi we sho sayn se i get di sik fɔ lɛf na os ən avɔyd pipul dən fɔ lɛk 7 de dən.
- If yu de wit ɔda pipul dən fɔ os, dən bak fɔ lɛf na os ən avɔyd pipul dən fɔ lɛk 14 de dən, dis go mek di sik nɔ de prɛd na do.
- Bɔt, if ənibɔdi na yu os de sho sayn se i get di sik, dən fɔ lɛf na os ən avɔyd pipul dən fɔ lɛk 7 de dən frɔm di de we di sayn dɔn stat. Ivin if i min sey dən fɔ lɛf na os pas 14 de dən.
- If yu de wit ɔda pipul fɔ os we bi ol pas 70 ia, we get sirɔs wɛlbɔdi prɔblem fɔ lɔŋ tɛm, bɛlɛ uman ɔ pɔsin we i bɔdi dɔn wik, tray fɔ fən ɔda say fɔ mek dən sta fɔ 14 de dən.
- If di pipul dən jɔs get fɔ de togɛda, tray fɔ kip fa frɔm dənsɛf if i pɔsibul.

Ustəm a fɔ kɔl NHS 111?

- yu fil yusef sik so yu nɔ ebul fɔ du nɔmal tin dən, lɛk wach tɛlivishɔn, yuz fon, rid ɔ kɔmɔt frɔm di bed
- yu fil se yu nɔ ebul bia wit di sik fɔ os
- yu sik dɔn de wɔs
- di sik nɔ de bɛtɛ afta 7 de dən

Aw a fɔ kɔl NHS 111?

Yu kin yuz di NHS 111 intanet coronavirus savis (<https://111.nhs.uk/covid-19>) fɔ lan wetin fɔ du. We yu nɔ ebul fɔ fən di intanet savis yu kin kɔl 111 (dis na fri kɔl). Yu kin aks fɔ wan intaprita fɔ yu langwej.

Wetin get fɔ apin we a de wɔri bɔt mi pepa dən?

Pipul dən we kɔmɔt ɔda kɔntri fɔ kam Ingland, dat min se ənibɔdi we tap fɔ UK ən i nɔ get pepa, nɔ go pe fɔ:

- tɛst fɔ corona (ilɛk di tɛst sho se yu nɔ get di corona)
- tritmɛnt fɔ corona – we yu stat tritmɛnt ən di tɛst sho se yu nɔ get corona, sɔntəm dən go chaj yu fɔ eni tritmɛnt yu du afta yu dɔn no se yu nɔ get di corona

Nɔ ɔfisa we kɔntrol pepa dən go de we yu nid tɛst ɔ tritmɛnt fɔ corona nɔmɔ.

Wetin a kin du fɔ ɛp stop di Coronavirus fɔ prɛd?

- Mek shɔ se yu was yu an dən ɔltəm, yuz sop ən wata fɔ lɛk 20 sekɔn dən
- Fala advays we dən gi fɔ de sef ən rɛdi
- We yu ebul, yuz sɔntin kɔba yu fes we yu de insay ən i nɔ go izi kip 2 mita fa frɔm ɔda pipul we nɔ de na di sem os wit yu lɛk transpɔt ɔ smɔl shop dən

Fɔ nɔ mɔ:

- NHS Advays: <https://www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/>
- WHO Advays: <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-coronaviruses>